

**Ангрен шаҳри ҳудудидан оқиб ўтувчи “Қорабоғсой” устидан шаҳар
марказига ўтувчи 2-кўприк бўйича**

М А Ё Л У М О Т Н О М А

Тошкент вилояти Ангрен шаҳри ҳудудидан оқиб ўтувчи “Қорабоғсой” устидан шаҳар марказига ўтувчи 2-кўприк ҳолатини ўрганиш жараёнида куйидагилар маълум бўлди. (04.11.2025 ҳолатига)

Қайд этилган кўприк тахминан 1960-1965 йиллар оралиғида қурилган. Кўприк схемаси 5,9+5,8+6,8+6,0+5,9 м. узликсиз кўринишга эга. Кўприк оралиқ қурилмалари диаметри 27 см бўлган металл қувурлар асосида қурилган бўлиб, ҳаракат устки қисмида ташкил этилган. Кўприк ҳеч-қандай мейёрий юкламаларга мўлжаллаб лойихаланмаган ва юк кўтариши бўйича конструкция ҳисоблари ўтказилмаган.

Кўприк таянчлари табиий заминга қоқилган диаметри 27 см бўлган 3 та металл қувурли қозиклар ва унинг устига горизонтал кўринишда пайвандлаб ўрнатилган 27 см диаметрли металл қувур ригелидан иборат.

Ҳаракат қисми металл қувурлар устига яхлит бетон қуйиш йўли билан ташкил қилинган бўлиб, ушбу бетон қуйилганига кўп муддат бўлмаган ва нисбатан янги аммо, оралиқ қурилма металл қувурлари орасида бўшлиқлар борлиги сабабли йўл қопламаси бетони ушбу бўшлиқлардан тўкилиб бормоқда. Кўприк усти йўл қопламасидаги ёриқлардан оқиб тушган сувлар йиллар давомида оралиқ қурилма металл қувурлари ва асосий юк кўтарувчи таянч элементларининг занглашига, емирилишига, пайванд жойларидан кўчишига сабаб бўлган.

Кўприк оралиқ қурилмалари ва таянч ригеллари ўзаро бирикган қисмида таянчиқ элементлари ўрнатилмаганлиги сабабли оралиқ қурилмаларнинг температуравий силжишга имкони бўлмаётгани аниқланди, ҳамда кўприк устидан автомобиллар ҳаракатланган вақтда оралиқ қурилмалар ва таянч ригеллари ўртасида кучли зарб ҳосил бўлиб, бу омиллар тўсинлар ва ригелларнинг ёрилишига ва синишига олиб келаётгани аниқланди.

Кўприк устки ҳаракат қисми кенглиги 3,8 м. бўлиб, ҳозирги кунда кўприкдан бир вақтнинг ўзида фақатгина битта автомобил ўтишига имкон бор. Кўприкда пиёдалар ҳаракати учун пиёдалар йўлаги ва ғилдирак қайтаргичлар мутлақо ташкил қилинмаган, чунки кўприк габаритлари пиёдалар йўлагини ташкил этиш учун етарли эмас. (фото сураатлар 3-5 бетларда илова қилинган).

Кўприкнинг техник ҳолати ўрганилганда – асосий юк кўтарувчи таянчлари ва оралиқ қурилмалари **қониқарсиз** ҳолатда эканлиги, замонавий юкламаларни **мутлақо** кўтара олмаслиги, ҳамда кўприк габарит кенглиги етарли эмаслиги аниқланди.

Хулоса ва таклифлар

ИҚН 140-21 «Автомобиль йўлларидаги кўприк иншоотларини диагностика, текшириш таркиби ва ўтказилиш тартиби» асосан кўприкнинг умумий техник ҳолати **қониқарсиз** ҳолатда дея баҳоланади ва келгусида содир бўлиши мумкин бўлган авария ҳолатларини олдини олиш мақсадида мавжуд кўприкни **реконструкция** қилиш, ҳамда **A14** ва **НК100** ҳисобий юкламаларга бардошли бўлган, ҳамда габаритлари автомобил йўли тоифаларидан бирига мос келадиган **янги кўприк** қуриш лозим.

“ЎЗЙЎЛКЎПРИК” кластери ДМ
“Кўприк ва сунъий иншоотларни
диагностика қилиш” бўлими бошлиғи:

О. Д. Хаитов

Фото сураатлар

